

Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

При здійсненні моніторингу основну увагу належить приділяти заходам передбаченим в сфері охороні навколишнього природного середовища. Виконання ряду планувальних і технічних заходів, визначених в проєкті «Детальний план території земельних ділянок, кадастрові номери: 5321881300:00:006:0181, 5321881300:00:006:0094, з урахуванням перспективи розвитку прилеглих територій, які розташовані за межами с. Григоро-Бригадирівка Горішньоплавнівської міської територіальної громади Кременчуцького району Полтавської області», а також заходів, передбачених цільовими регіональними програмами в сфері охорони навколишнього природного середовища є обов'язковою умовою для досягнення стійкості природного середовища до антропогенних навантажень та забезпечення сприятливих санітарно-гігієнічних умов проживання населення.

Комплекс заходів, передбачених для здійснення моніторингу та покращення стану довкілля у тому числі здоров'я населення представлений в регіональних програмах, що були прийняті Полтавською обласною радою:

На території Полтавської області були затверджені такі програми:

- Регіональна програма «Охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки з урахуванням регіональних пріоритетів Полтавської області на 2022 – 2027 роки»;

- Обласна цільова програма комплексного розвитку лісового господарства «Ліси Полтавщини на період 2016- 2025 роки»;

- Обласна програма «Питна вода Полтавщини» на 2022-2026 роки.

Екологічний та соціальний моніторинг об'єкту буде здійснюватися з метою забезпечення неухильного дотримання вимог законодавства під час будівництва і експлуатації та втілення всіх заходів щодо мінімізації ймовірних впливів та наслідків на навколишнє природне та соціальне середовище.

Моніторинг повинен відбуватись на декількох рівнях та передбачати можливі екологічні загрози та/або виявляти під час його здійснення впливи, що не були передбачені раніше.

Необхідно здійснювати моніторинг відповідно до Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2020 р. № 1272.

Щодо впливу зумовленого викидами забруднюючих речовин в атмосферне повітря:

- проведення інвентаризації викидів забруднюючих речовин протягом провадження планової діяльності з урахуванням усіх джерел викидів відповідно до «Інструкції про зміст та порядок складання звіту проведення інвентаризації викидів забруднюючих речовин на підприємстві», затвердженої наказом Мінприроди України від 10.02.1995 р. №7; 75

- здійснення щорічного контролю якості атмосферного повітря на межі санітарно-захисної зони підприємства.

Контроль за станом забруднення атмосферного повітря проводиться на території ділянки планування і на межі СЗЗ шляхом визначення максимально-разових концентрацій шкідливих речовин. Точки відбору проб, крім проєктних, і кількість замірів концентрацій шкідливих речовин в атмосферному повітрі в процесі планової діяльності повинні погоджуватись з місцевими органами санітарно-епідеміологічної служби і екобезпеки. Результати замірів фіксуються в журналі.

Щодо впливу від здійснення операцій у сфері поводження з відходами:

- забезпечення належного збирання, перевезення та передачі відходів, утворюваних від планованої діяльності, згідно чинного законодавства для зберігання, оброблення,

перероблення, утилізації, видалення та захоронення, а також дотримання правил екологічної безпеки при поводженні з відходами.

Щодо впливу від шумового забруднення:

- проведення вимірювань шумових характеристик на межі СЗЗ;
- проведення замірів рівнів шуму на межі житлової забудови суміжних населених пунктів.

Щодо впливу на геологічне середовище та ґрунти:

- контроль використання обсягів корисної копалини (згідно проєкту);
- контроль передбаченої площі та об'ємів вилучення ГРШ;
- контроль необхідних об'ємів використання ґрунту для рекультиваційних робіт, а також укріплення ґрунтового покриву шляхом засіву багаторічної трав'яної рослинності;
- контроль за збереженням природної поверхні та ґрунтів у межах ділянки планування, під'їзних доріг та на суміжних ділянках;
- контроль за можливими ділянками розливів ПММ від роботи гірничо-транспортної техніки.

Щодо впливу на біорізноманіття:

- контроль щодо площі зняття рослинно-ґрунтового покриву;
- контроль щодо впливу планової діяльності на біорізноманіття суміжних площ.

Що впливу на стан природних вод:

- щорічний моніторинг стану вод поруч із ділянкою планування на макро- та мікрокомпоненти склад, мінералізацію, вмісти завислих речовин, вмісти СПАР, нафтопродуктів.

Програма післяпроєктного моніторингу та контролю.

Післяпроєктний контроль необхідно здійснити за наступними критеріями:

- відповідність площі ділянки планування проєктним даним;
- відповідності суміжних територій природним характеристикам (стан алювіальних відкладів, рослинно-ґрунтового покриву, біорізноманіття);
- відповідність характеристик та обсягів рекультиваційних робіт проєктним даним.

Об'єктами післяпроєктного постійного моніторингу мають бути:

- інженерно-технічні характеристики кар'єрної виїмки (площа, глибина, наявність цілика, наявність відкосів);
- геологічне середовище ділянки планування та суміжних територій;
- поверхневі води водосховища та підземні води;
- рекультивованій ґрунтово-рослинний покрив ділянки планування та суміжних територій;
- стан біорізноманіття ділянки планування та суміжних територій, річкових вод.

Об'єктами біомоніторингу мають бути пріоритетні біологічні види, рослинні угруповання та екосистеми:

- види, занесені до Червоної книги України, міжнародних «червоних» списків та міжнародних договорів,
- види, які є індикаторами загальних змін стану біорізноманіття;
- види, які вважаються небажаними для даної екосистеми (інвазивні види).

Впливи виконання документа державного планування на довкілля, у тому числі на здоров'я населення можуть бути виявлені в результаті моніторингу реалізації проєктних рішень документу державного планування, які мають прямі наслідки на стан навколишнього середовища, умови життєдіяльності та здоров'я населення.

Результати моніторингу мають бути доступними для органів влади та громадськості. Моніторинг може бути використаний для:

- порівняння очікуваних і фактичних наслідків, що дозволяє отримати інформацію про реалізацію плану;
- отримання інформації, яка може бути використана для поліпшення майбутніх оцінок (моніторинг як інструмент контролю якості СЕО);

- перевірки дотримання екологічних вимог, встановлених відповідними органами влади; - перевірки того, що план виконується відповідно до затвердженого документа, включаючи передбачені заходи із запобігання, скорочення або пом'якшення несприятливих наслідків.

Моніторинг повинен відбуватись на декількох рівнях та передбачати можливі екологічні загрози та/або виявляти під час його здійснення впливи, що не були передбачені раніше.